

ERA21 #04 2024 ŠKOLY NEJEN ZÁKLADNÍ

MOTTO Užitek umění didaktického Jan Amos Komenský **AKTUÁLNÍ REALIZACE** Fénix z mouky povstaly. **Konverze areálu Automatických mlýnů v Pardubicích** Lukáš Smetana, Zdenek Balík; Jan Šépka, Jan Bárta, Marek Fischer / Šépka architekti; Martin Prokš, Marek Příkryl / Prokš Příkryl architekti; Petr Všetečka, Robert Václavík, Karel Menšík, Tereza Novotná / TRANSAT architekti **INTRO** Had potkává zebra Alžběta P. Brůhová **TEORIE** Navrhujeme školy pro přítomnost, nebo budoucnost? Ondřej Tuček **REALIZACE** Jarmark udržitelnosti. **Škola Reggio v Encinaru de los Reyes, Madrid** Andrés Jaque / Office for Political Innovation **PRAXE** Současný stav, příprava a výstavba školských budov v Česku Tomáš Zdvihal **ROZHOVOR** Škola základ života. Rozhovor Filipa Landy s Barborou a Pavlem Buryškovými **REALIZACE** S přírodou za okny. **Přístavba základní školy ve Studenci** Adam Cigler, Martin Junek / Chrama **REALIZACE** Škola z/lomu. **Komunitní škola v Kamenné Lhotě** Boris Redčenkov, Prokop Tomášek, Jaroslav Wertig / A69 – architekti **REALIZACE** Udržitelnost především. **Revitalizace střední odborné školy COPTH v Praze** Pavel Šulc, Jiří Tencar / Ecoten **REALIZACE** Rozmanitost šedi. **Nástavba a přístavba základní školy v Bratislavě** Martin Hudec, Katarína Bergerová / ATOMstudio **REALIZACE** Škola s obalem. **Soukromá základní škola Guliver v Banské Štiavnici** Richard Murgaš, Martin Lepej, Lukáš Cesnak / RICHARD MURGAŠ ARCHITECTS **IDEA** **Moje škola** Zuzana Sankotová Morávková

Právě vychází *ERA21 #04/2024*, zaměřená na problematiku školských staveb. Následující, páté číslo ročníku 2024 prověří možnosti uplatnění a důsledky využívání umělé inteligence (Artificial Intelligence) v architektuře.

přednáška

KRUH NA PODZIM

Říjnová přednáška o architektuře s názvem **Newyorské inspirace** představí progresivní dvojici renomovaných krajinářských architektů **Signe Nielsen** z ateliéru MNLA a **Thomase Balsleyho** ze studia SWA, kteří stojí za dlouhodobou proměnou měst. Krajinářskou architekturou se zabývají přes 50 let a jejich návrhy se zaměřují na proměny veřejných prostorů, role vodních toků pro města včetně zpřístupnění rozsáhlé části nábřeží New Yorku a posílení vztahu k místu. Signe Nielsen je zakládající partnerkou MNLA a od roku 1978 pracuje jako krajinářská architektka a urbanistka v New Yorku. Její práce cílí na obnovu městských krajin a environmentální integritu společenství. Zabývá se návrhy transformací prostorů pro obyvatele měst.

Thomas Balsley (SWA) je renomovaný architekt s bohatou praxí působící v New Yorku. Studoval na Syracuse University a poté na SUNY College of Environmental Science and Forestry. Přednášel na Harvardu, University of Pennsylvania, National Building Museum a Seoul National University. Je držitelem několika mezinárodních uznání včetně Americké společnosti krajinářských architektů, American Institute of Architects, Environmental Design

Research Association, Institute for Urban Design aj. Je známý propojováním krajiny a města ve veřejných parcích, na nábřežích a náměstích po celých Spojených státech a v zahraničí. Po dobu více než 35 let Thomas Balsley proměňuje společenské a kulturní prostory v udržitelné a živoucí městské krajiny. Přednáška se koná **3. října od 18:00 hodin** v kině Světozor a proběhne v angličtině.
www.kruh.info

SLAVNÍ ARCHITEKTI Z POLSKA A SLOVENSKA BUDOU PŘEDNÁŠET V HRADCI KRÁLOVÉ

Veřejné investice, současná architektura, člověk, technologie a plynutí času. To jsou témata, se kterým přijdou ve středu **18. září** do Hradce Králové slavní architekti **Robert Konieczny** z Polska s **Ján Studený** ze Slovenska. Kolokvium pro architektky i přednášku pro veřejnost organizuje krajské **Centrum architektury**. Proběhne ve foyeru Galerie moderního umění na Velkém náměstí, vstup na celou akci je zdarma. Centrum architektury je krajskou organizací, která působí při Galerii moderního umění v Hradci Králové. Pořádá přednášky pro odbornou i laickou veřejnost a pomáhá samosprávám s přípravou kvalitních investic tak, aby nová výstavba byla krásnější, inkluzivnější a udržitelnější.
www.galeriehk.cz

VELUX®

Poznejte sílu denního světla
s nástroji VELUX pro architektky

Stáhnout nástroje

výstava

AGLAIA KONRAD: HUNG, HEAPED, SHAPED

V pražské galerii **VI PER** je **do 9. listopadu** k vidění výstava původem rakouské umělkyně Aglaia Konrad **Hung, Heaped, Shaped**, která vznikla pod kurátorským vedením Ireny Lehkoživové a Barbory Špičákové. Aglaia Konrad se ve svých fotografiích, filmech či instalacích často a s velkou intenzitou vztahuje k architektuře, městskému prostředí i prostoru jako takovému. Během focení architektury, urbánního prostoru a infrastruktury si vytříbila pohled na všechny neodmyslitelné jednotlivosti, které jsou nutně spojeny s projektováním, stavěním, ale také s bouráním a novým budováním. V poslední době ji zajímá vztah mezi destrukcí (staveb poválečné architektury či celých městských částí) a rekonstrukcí či novou výstavbou, která na tomto místě vzniká. Svůj zájem soustředí na tzv. zpětné stavební procesy (Rückbau) pojímající „demolici jako nevyhnutelný aspekt pokroku“. Rückbau jako sochařský proces je přístup, s jehož pomocí autorka chápe demolici jako rozšířenou architektonickou praxi a do něhož zapojuje fyzický stavební odpad jako sochařské gesto ve vztahu k obrazu. V úvodu zmíněný termín Rückbaukristalle v sobě spojuje jak demolici, zánik, tak i růst (krystaly rostou, přeuspořádávají se).

Pro pražskou výstavu připravila Aglaia Konrad instalaci sestávající z fragmentů – architektonických elementů fasád, konstrukcí či mobiliáře – demolovaných budov, které nasbírala při svých cestách po Bruselu. Instalaci doplňuje série fotografií. www.vipergallery.org

GORMLEY / MELKOVÁ V GALERII RUDOLFINUM

Galerie Rudolfinum přináší projekt silného tvůrčího sdílení mezi britským umělcem **Antonym Gormleym** a českou architektkou a autorkou poetických textů **Pavlou Melkovou**. Gormley i Melková se snaží zintenzivnit naše smyslové vnímání míst, která obýváme, a prohloubit naši reflexi způsobů, jakými vyplňujeme prostor a jak reagujeme na objekty kolem nás. Gormleyho sugestivní prostorové instalace a sochy jsou rámovány jeho kresbami a pohlcujícími obrazy vnímání prostředí, které ve svých poetických textech vytváří Melková. Jejich díla tak společně mapují a aktivují vnitřní, percepční a architektonické prostory. Výstava Antony Gormley / Pavla Melková, přístupná zdarma v termínu **od 5. září 2024 do 5. ledna 2025**, je pokračováním vzájemného uměleckého dialogu, který započal v Praze a již dříve vyústil ve společnou publikaci *Gravitační pole nevyslovitelného* (KANT, 2022). www.galerierudolfinum.cz

SMART HOME SHOWROOM

PLNÝ SKRYTÝCH TECHNOLOGIÍ

Slapská 2115/1, Praha 10 | +420 232 232 252

www.control4.cz

www.control4.cz

festival

DESIGNBLOK

Mládí Forever! Dvacátý šestý ročník festivalu

Designblok se blíží. Největší přehlídka designu a módy ve střední Evropě rozproudí **od 2. do 6. října** Pražský hrad, Muzeum Prahy, Bastion Florenc, Uměleckoprůmyslové muzeum a desítky dalších míst po Praze. Celkem svou tvorbu představí více než 230 autorů, studií a značek a chybět nebudou ani experimentální a udržitelné projekty, zahraniční hosté, tematické výstavy, módní přehlídky, přednášky a diskuze, oborová setkání nebo program pro děti. Více informací o výstavách a programu najdete na webových stránkách festivalu.

www.designblok.cz

DEN ARCHITEKTURY

Den architektury opět zve **od 27. září do 3. října** na bohatý a zdarma přístupný program. Objevte skrytá a zapomenutá místa, městskou divočinu, bizarnosti ve veřejném prostoru, ukryté architektonické skvosty i známé stavby z nových úhlů pohledu. Letos jsme pro vás společně s našimi partnery připravili přes 400 akcí ve více než 120 městech po České republice a na Slovensku. Letošní 14. ročník festivalu je ve znamení Franze Kafky, Karla Hubáčka,

Františka Maxmiliána Kaňky, jejichž výročí si letos připomínáme, i současné architektury. V programu najdete exkurze do běžně nepřístupných budov, procházky za architekturou, přednášky, ale i třeba architektonický pub kvíz, gamingovou performanci nebo akce pro děti.

www.denarchitektury.cz

FILM A ARCHITEKTURA

Souběžně s Dnem architektury proběhne opět **na přelomu září a října** v Praze, Brně a v dalších 40 městech po celé České republice i na Slovensku mezinárodní festival **Film a architektura**. 13. ročník představí téměř čtyřicítku dokumentárních i hraných snímků s tématem architektury, tvorby měst, designu a výtvarného umění. Festival s podtitulem „Divnosti a jinakosti“ se zaměří jak na atypické stavby a neobvyklá zákoutí, tak i netradiční filmová zpracování nebo i absurdní spojení. Program představí i významné osobnosti, jako jsou například architekti a architektky Eileen Gray, Mies van der Rohe, Balkrišna Dóši, Rem Koolhaas, Álvaro Siza Vieira, Sigurd Lewerentz, Karl Schwanzer a Emilio Ambasz.

www.filmarchitektura.cz

des-ignblok 24

**Designblok
Prague International
Design Festival**

**Pražský hrad
Muzeum Prahy
Bastion Florenc
Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze**

2. – 6. 10. 24

KOUPIT VSTUPENKY

www.designblok.cz

konference

INVENTURA URBANISMU 2024

Ústav urbanismu Fakulty architektury ČVUT v Praze zve na konferenci **Inventura urbanismu**, která proběhne již v úterý **17. září** v budově fakulty. Ústav urbanismu pořádá tuto pracovní a programovou konferenci na aktuální témata v oblasti urbanismu, jeho proměn, výzkumu a výuky již od roku 2010. Letošní ročník je však speciální. Je trochu ohlédnutím – inventurou inventur neboli krátkou sumarizací podstatných témat a přístupů. Je ale i vyhlédnutím – ouverturou ouvertur neboli úvodem do témat a přístupů nových. Tato observace je nasnadě – odchází stávající vedoucí Ústavu urbanismu Jan Jehlík, přichází nová vedoucí, Jana Moravcová. Vedoucí ateliéru Jiří Klokočka odchází, nový vedoucí, Pavel Hnilička, přichází.
www.fa.cvut.cz

PŘÍRODĚ BLÍZKÁ OPATŘENÍ V KRAJINĚ

Českomoravská komora pro pozemkové úpravy a Ústav krajinářské architektury FA ČVUT společně se svými partnery srdečně zvou na konferenci **Přírodě blízká opatření v krajině**, která proběhne ve středu **18. září** na Fakultě architektury v Praze. Cílem konference je posílit zájem všech klíčových aktérů

a společné hledání možností, jak zajistit tvorbu zdravé a stabilní krajiny, ve které se dobře žije. Chceme ukázat možnosti a ideální způsob, jak by plánování a tvorba krajiny měly probíhat. Diskutováno bude propojení nástrojů územního plánování, pozemkových úprav a podpory klíčových státních institucí ve prospěch péče a tvorby krajiny.
www.fa.cvut.cz

UDRŽITELNÉ TRENDY VE STAVEBNICTVÍ A ARCHITEKTUŘE

Královéhradecké Centrum investic, rozvoje a inovací (CIRI) a pražský Institut cirkulární ekonomiky (INCIEN) srdečně zvou na konferenci **Udržitelné trendy ve stavebnictví a architektuře**, která se koná ve středu **25. září** v budově Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové. Odborníci a odbornice na konferenci představí problematiku cirkulárního stavebnictví a architektury s ohledem na současné trendy a s nimi spojené legislativní změny. V jednotlivých příspěvcích i během diskuze budou hojně probírány možnosti, jak při projektování staveb využívat recykláty, druhotné suroviny, nové materiály a udržitelné technologie. Zúčastnit se může každý, účast je zdarma na základě závazné přihlášky na webu univerzity.
www.uhk.cz, www.inciен.org

Festival architektury ve 100+ městech po celé České republice a na Slovensku

DEN ARCHITEKTURY

PÁ 27 9 PROCES PROMĚNY 3 10 ČT 24

FASÁDY 2024: KONSTRUKCE, KLIMA, LEGISLATIVA

Dne **2. října 2024** proběhne v Litomyšli již 4. ročník **konference České komory lehkých obvodových plášťů**, který je určen především výrobcům oken, montážním firmám a výrobcům komponentů pro výrobu a montáž oken.

Součástí programu budou přednášky na téma Nová zelená úsporám, montáž oken, využití recyklátu v PVC profilových systémech. Dále budou součástí programu odborné přednášky na téma výměny špaletových oken, parapetů, a bude představena rekonstrukce hotelu Evropa. Na závěr konference proběhne panelová diskuze zaměřená na cirkulární ekonomiku PVC starých oken, systém sběrných dvorů a související legislativu a předpisy.

www.cklop.cz

PROPAMÁTKY 2024

Tématem 14. ročníku konference **PROPAMÁTKY – obnova a využívání staveb** budou tentokrát vodní mlýny. Přinese odpovědi na otázku, jaký byl jejich historický vývoj, ale zaměří se především na jejich současný stav a také možnosti nového využívání. Konference se uskuteční ve dnech **13.–15. listopadu** v Automatických mlýnech v Pardubicích. Až do roku 2013 sloužil jejich provoz mletí obilí. Po ztrátě

původní funkce byl areál manželů Smetanovými postupně konvertován na novou městskou čtvrť. Na jejím životě se spolupodílí krajská Gočárova galerie, městská galerie aktuálního umění Gampa, vzdělávací laboratoř Sféra a pardubické informační centrum. V původním obilném silu pak byl vybudován multifunkční sál, ve kterém konference PROPAMÁTKY proběhne (podrobnosti k jednotlivým stavbám tematizuje nejnovější číslo *ERA21 #04/2024*).
konference.propamatky.cz

soutěž

OBYTNÝ SOUBOR BLANICE – REGENERACE ČTVRTI HLINKY, TÝN NAD VLTAVOU

Město **Týn nad Vltavou** vyhlásilo urbanisticko-architektonickou, užší, jednofázovou projektovou soutěž, jejímž předmětem je návrh **revitalizace areálu Blanice**, který se rozprostírá na ploše tří hektarů v jižní části sídliště Hlinky v Týně nad Vltavou. Pět panelových budov areálu Blanice vzniklo jako ubytovna pro dělníky a další zaměstnance Jaderné elektrárny Temelín na přelomu 80. a 90. let, v současné době však nejsou využívány a postupně dojde k jejich demolici. Na jejich místě by měl vzniknout moderní obytný soubor, který citlivě naváže na své okolí a propojí stávající zástavbu rodinných domů

Mezinárodní filmový festival o architektuře, designu a umění ve 40+ městech

FILM A ARCHITEKTURA

ČT 26 9 DIVNOSTI A UNAKOSTI 1 10 ÚT 24

se sídlištěm Hlinky. Obytný soubor pro zhruba 350 obyvatel by měl nabídnout byty různých velikostí a standardů v menších bytových domech a řadových domech, drobné služby a také příjemné veřejné prostory pro odpočinek a nenáročnou sportovní aktivitu. Zadavatel má v úmyslu realizovat zástavbu lokality po etapách, proto je důležitou součástí urbanistického řešení také návrh etapizace výstavby. Žádosti o účast v soutěži je možné podávat do **18. září**.

www.zakazky.tnv.cz

BYTOVÝ DŮM J. K. TYLA

Město **Valašské Meziříčí** vyhlásilo architektonickou, otevřenou, jednofázovou projektovou soutěž, jejímž předmětem je návrh **bytového domu pro nájem osob se sociálními potřebami** (nájemní bydlení seniorů). Vizí nové výstavby je vytvořit příkladný rezidenční projekt pro starší generaci, který svým obyvatelům poskytne kvalitní, důstojné a bezpečné bydlení, ve kterém si budou moci udržet svou nezávislost i dosavadní životní styl, zároveň budou mít jistotu přístupu k sociálním službám a bezprostřední pomoci v případě nouze. Nový bytový dům by měl současně být příjemným prostorem pro setkávání a vytváření sociálních vazeb mezi rezidenty a přispívat tak k duševní pohodě dříve narozených občanů města. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **20. září**.

www.nen.nipez.cz

MĚSTSKÁ KNIHOVNA V KOLÍNĚ

Město **Kolín** vyhlásilo architektonickou, otevřenou, jednofázovou projektovou soutěž, jejímž předmětem je zpracování architektonického návrhu **novostavby městské knihovny na Jiráskově náměstí** v Kolíně. Součástí zadání je i návrh navazujících a souvisejících veřejných uličních prostranství, ve snaze získat kvalitní městský veřejný prostor, posílit jeho funkce a umožnit

jeho lepší fungování. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **30. září**.

www.zakazky.mukolin.cz

NÁMĚSTÍ REPUBLIKY V PLZNI

Statutární město Plzeň vyhlásilo architektonickou, otevřenou, jednofázovou projektovou soutěž. Předmětem soutěže a navazujícího jednacího řízení bez uveřejnění je zpracování architektonického návrhu **řešení nového uspořádání náměstí Republiky v Plzni**. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **30. září**.

www.tenderarena.cz

BÝVALÁ POŠTA, BUDOUCÍ ÚŘAD V TÁBOŘE

Město **Tábor** vyhlásilo architektonickou, otevřenou, anonymní, jednofázovou projektovou soutěž, jejímž cílem je získat komplexní architektonický **návrh budoucí podoby městského úřadu** v řešených objektech č. p. 10 a 11 na Žižkově náměstí. Vybraný tým architekta / generálního projektanta následně zpracuje všechny projektové fáze investičního záměru. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **30. září**.

www.sluzby.e-zakazky.cz

ŠKOLA JÍLOVSKA

Dobrovolný svazek obcí Škola Jílovska vyhlásil architektonickou, otevřenou, jednofázovou projektovou soutěž, jejímž předmětem je návrh **spádové základní školy pro dobrovolný svazek obcí Jílovska** (město Jílové u Prahy, obce Libeř, Petrov, Okrouhlo a Pohoří). Novostavba poskytne kvalitní zázemí pro výuku, sport a volný čas a zároveň bude občanům nejen Jílovska nabízet prostory pro společenské, kulturní a sportovní aktivity. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **4. října**.

www.nen.nipez.cz

REVITALIZACE SÍDLIŠTĚ ZELENÁ LOUKA V TRUTNOVĚ

Město Trutnov vyhlásilo kombinovanou urbanisticko-krajinářskou, otevřenou, anonymní, jednofázovou projektovou soutěž, jejímž předmětem je zpracování **urbanisticko-krajinářské studie sídliště Zelená Louka** v Trutnově. Cílem soutěže je definování hodnot území, uspořádání a zónování veřejných prostranství a jejich členění pro jednotlivé věkové skupiny obyvatel sídliště a dále členění veřejných prostranství z pohledu dopravního, krajinného a urbanistického a vytvoření podkladu pro koordinaci známých i budoucích investičních záměrů města. V rámci soutěžních návrhů budou vymezeny nezastavitelné plochy, případně zastavitelné plochy, bude navrženo řešení dopravy v klidu a bude vytvořen Manuál základních principů užití urbanistické studie Regenerace sídliště Zelená Louka v Trutnově, který bude v následujících letech sloužit jako podklad pro jednotlivé investiční akce. Město Trutnov hledá nový pohled na sídliště Zelená Louka, aby v této části města vytvořilo kvalitní prostředí s jednoznačnou identitou, ve kterém vedle sebe mohou pohodlně žít všechny generace obyvatel. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **29. října**.
www.zakazky.trutnov.cz

LÁVKA PŘES VLTAVU (VÝSTAVIŠTĚ ČESKÉ BUDĚJOVICE – AREÁL SKP)

Statutární město České Budějovice vyhlásilo architektonickou, otevřenou, anonymní, jednofázovou projektovou soutěž, jejímž předmětem je návrh **nové městské lávky** v místě Výstaviště České Budějovice – areál SKP, která naplní nejenom konstrukční a technické požadavky zadavatele, ale zároveň vhodným způsobem doplní současnou situaci o kvalitní architektonické řešení lávky a jeho okolí, které bude adekvátní k jeho umístění v širším centru

města. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **1. listopadu**.

www.tenderarena.cz

DŮM MĚSTSKÝCH SLUŽEB

Statutární město Ostrava vyhlásilo architektonickou, otevřenou, dvoufázovou projektovou soutěž, jejímž předmětem je návrh architektonického řešení novostavby **Domu městských služeb** včetně přilehlých veřejných prostranství v území, které je vhodné k zástavbě a nachází se v centrální části Moravské Ostravy. Cílem soutěže je nalezení vhodného architektonického řešení budovy, v níž budou sloučeny odbory magistrátu (Odbor dopravněsprávních činností, Odbor vnitřních věcí), které nyní sídlí mimo budovu Nové radnice v pronajatých prostorech, a taktéž v ní bude vyčleněno místo pro některé městské organizace (Divadlo loutek Ostrava, Expat centrum Ostrava, Městská policie Ostrava). Zadavatel klade důraz na architektonicky kvalitní, nadčasové a v souvislosti s rychlým vývojem informačních technologií také variabilní řešení stavby určené veřejnosti, se zvláštním zřetelem na celkovou uživatelskou přívětivost a estetickou hodnotu, ale taktéž energetickou náročnost a ohleduplnost vůči životnímu prostředí. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **20. listopadu**.

www.tenderarena.cz